

Program pilot de reabilitare termică etapa I si II

În România consumul de energie pentru încălzire și prepararea apei calde, este dublu față de cele din țările Uniunii Europene. Aceste consumuri au ca efecte directe:

- cheltuieli mari pentru energia termică utilizată la încălzire și preparare apă caldă;
- temperaturi interioare scăzute comparativ cu nivelul ridicat al consumurilor energetice;
- poluarea mediului înconjurător ca urmare a emisiilor în exces de CO₂.

Reabilitarea termică a clădirilor este nominalizată în *Documentul de poziție al României la cap.14 – Energie*, constituind un punct din programul de măsuri. În plus, reabilitarea termică a clădirilor constituie un obiectiv important, având în vedere consumul de energie foarte ridicat, de peste 200 kWh/mp × an, datorat pierderilor ridicate de căldură la nivelul închiderilor și, de multe ori, și din cauza unei exploatare necorespunzătoare.

În 2002, la inițiativa fostului Minister al Transporturilor Construcțiilor și Turismului (MTCT) de a derula un astfel de program, Guvernul Confederației Elvețiene, prin Biroul Elvețian de Cooperare/Ambasada Elveției a sprijinit administrația centrală și locală prin co-finanțarea unui program pilot pe această secțiune: a creșterii eficienței energetice a clădirilor construite/existente. Sursa de co-finanțare a fost Fondul Elvețian de Contrapartidă, constituit în temeiul Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Confederației Elvețiene privind acordarea asistenței financiare.

Prima etapă 2003-2004, a constituit-o programul pilot de reabilitare termică a unor clădiri de locuit cu destinația de locuințe sociale, aflate în proprietatea administrației publice locale. Pentru această etapă au fost selectate 12 blocuri de locuințe sociale amplasate în 12 orașe diferite din 12 județe diferite și din zone climatice diferite din România: Baia Mare/Maramureș, Barlad/Vaslui, Braila/Braila, Buhusi/Bacau, Botosani/Botosani, Campulung Moldovenesc/Suceava, Iasi/Iasi, Targu Mures/Mures, Targu Jiu/Gorj, Sfântu Gheorghe/Covasna, Slatina /Olt, Zimnicea/Teleorman. Programul a fost coordonat la nivel național de fostul MTCT. Proiectul a fost aprobat în Comitetul Mixt Romano-Elvetian, partea română fiind reprezentată de Ministerul Afacerilor externe. Programul a fost aprobat de Guvernul României prin HG nr. 964/2003, modificată cu HG 1192/2004. Compania Națională de Investiții, ca agenție de implementare sub coordonarea MTCT, a monitorizat implementarea proiectului (organizare licitației și urmărirea lucrărilor de execuție).

Costurile totale aprobate au fost de **2,161 Mio Euro**, din care din Fondul de Contrapartidă Elvețian **1,651 Mio Euro**, diferența fiind asigurată din bugetul MTCT. Faza I a proiectului pilot a fost încheiată în 2004 pentru toate cele 12 locații, însumând în total 1047 de apartamente.

Etapa a II-a a programului pilot 2005-2008, cuprinde reabilitarea termică a imobilelor clădiri publice, administrative, de interes social: camine copii instituționalizați, camine copii cu dizabilități fizice și mentale, camine bătrâni, spitale, școli. În cazul acestor tipuri de clădiri energia termică nu este subvenționată și prin urmare, factura de energie termică se plătește integral. Din acest motiv, se așteaptă ca impactul socio-economic să fie mai și mai puternic evidențiat în costurile cu energie termică. Valoarea totală aprobată a investiției: **4,330 Mio Euro** din care: din **Fondul Elvețian de Contrapartidă 3,000 Mio euro** (69%) pentru finanțarea lucrărilor complexe de reabilitare termică și echipamente aferente; din bugetul județean 333.000 Euro (8%) în completare pentru lucrări de construcții-montaj și expertiză energetică; din venituri proprii ale Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței (actual MDLPL), cca **1,000 Mio Euro** pentru acoperirea cheltuielilor aferente proiectării, taxelor și cotelor legale

Clădirile propuse a fi incluse în etapa a II-a a programul pilot și estimarea costurilor aferente măsurilor de reabilitare termică, au rezultat în baza **rapoartelor de audit energetic**. Aceasta etapa a fost aprobată prin **HG 1868/22.12.2005**. În urma procesului de selecție sunt în curs de reabilitare 18 de clădiri, în 18 județe diferite Bacău, Bihor, Calărași, Caraș-Severin, Covasna, Gorj, Ialomița, Maramureș, Mehedinți, Olt, Suceava, Teleorman, Timiș, Tulcea, Valcea, Vrancea, grupate astfel:

- 3 clădiri din domeniul asistenței sociale pentru copii instituționalizați;
- 5 clădiri din domeniul asistenței sociale pentru bătrâni;
- 5 clădiri din domeniul asistenței sociale pentru persoane cu handicap;
- 5 clădiri din domeniul ocrotirii sănătății.

Măsurile de reabilitare termică cuprind măsuri complexe incluse în proiect și care în principal se referă la:

- Izolarea termică suplimentară a anvelopei exterioare (pereților exteriori);
- Izolarea termică a planșeului peste subsol;
- Izolarea termică a planșeului peste ultimul nivel;
- Transformarea acoperișului tip terasă în acoperiș tip șarpantă cu învelitoare ușoară,;
- Modernizarea energetică a tâmplăriei exterioare, prin înlocuirea cu tâmplărie nouă termopan și geam termoizolant dublu;
- Instalarea unor centrale termice de imobil;
- Refacerea și revizuirea instalațiilor interioare de încălzire și înlocuirea conductelor de distribuție de încălzire și apă caldă de consum;
- Montarea de robinete cu cap termostatic pe corpurile de încălzire și reechilibrarea instalației;
- Montarea de repartitoare de costuri pe corpurile de încălzire;
- Contorizarea energiei termice la nivel de imobil (încălzire și apă caldă menajeră);
- Contorizarea apei calde menajere și a apei reci la nivelul punctelor de consum din clădiri și amenajări ale instalațiilor interioare în vederea montării contoarelor;
- Introducerea unor armături cu consum redus de apă la obiectele sanitare și repararea instalațiilor interioare de apă caldă;

Lucrările au fost individualizate pe fiecare clădire în funcție de concluziile rapoartelor de audit și expertiza energetică.

Rezultate așteptate prin derularea programului pilot:

- Îmbunătățirea condițiilor de trai și a nivelului de servicii prin creșterea gradului de confort termic;
- Reducerea consumului de energie termică, cu efecte pozitive asupra costurilor de întreținere suportate de locatari și de administratorii clădirilor publice. Studiile de specialitate evaluează o reducere în medie cu circa 35% a consumului de energie prin realizarea unor astfel de tipuri de lucrări;
- Reducerea consumului de energie și combustibil cu consecințe pozitive asupra mediului înconjurător prin reducerea poluării (emisiilor de CO₂);
- Îmbunătățirea esteticii exterioare a clădirilor;
- Conștientizarea locatarilor/proprietarilor, prin popularizarea și diseminarea informațiilor rezultatelor proiectului pilot, și utilizarea acestor rezultate pentru a convinge populația asupra necesității aplicării măsurilor de reabilitare termică, care au efecte pozitive economice și de confort termic pe termen lung;
- Obținerea unei experiențe care va avea efecte majore în derularea în condiții de eficiență superioară a următoarelor programe de reabilitare termică a clădirilor, la care MDLPL este coordonator.